

መዓልቲ ሰማዕታት

ሰነ 20

መስዋእቲ ምዕራግ ምስ ተፈጥሮ ደቂ ሰብ እዩ ጀሚሩ። ቃኤልን አቤልን መስዋዕቲ የዕርጉ ከምዝነበሩ ቅ. መጽሓፍ ይነግረና። አብርሃም ንሓደ ወዱ ይስሓቕ ክስውእ ብኣምላኽ ከም ዝተሓተ ነንብብ። ደቂ እስራኤል ታቦተ ኪዳን ሒዞም ክጉዓዙ እንከለዉ መስዋዕቲ የዕርጉ ነሮም። እቲ ዝዓርግ መዋዕቲ አብ ቅድሚ ኣምላኽ ከም መባእ ቀሪቡ ኣምላኽ ገጹ ክመልስ ሰላም ምሕረት ክወርድ ምእንቲ እዩ። እዚ ብንዋታዊ መስዋዕቲ እዩ። ብኣንጻሩ ብዙሓት ንድሕነት ህዝብን ንመሰሎምን ይዋግኡ ከም ዝነበሩ ታሪኽ ይነግረና። ዓዲ ጸላኢ ክወሮ እንተ ጀመረ አሰብኡት መንእሰያት ብፍላይ ንድሕነት ዓደሞ ንውግእ ይቕረቡ በዚ ብዙሓ በጃ ይሓልፉ።

አብ ታሪኽ ክርስትና እቲ ዝለዓለ መስዋዕቲ እቲ ብኢየሱስ ክርስቶስ ዝዓረገ መስዋዕቲ አብ መስቀል እዩ። ብሞቱ ሰላም ምሕረት ዕርቂ ኣምጺኡልና። “በመስቀሉ ገብረ ሰላም እናበልና” ናይ ክርስቶስ መስዋዕቲ ዘምጽአልና ነስተንትን። ብዙሓት አብተን ቀዳሞት 300 ዓመት ከምኡ አብ ዝተፈላለየ ሃገራት ብዙሓት ኣመንቲ ክርስትና ሎሚ እንተኾነ ምእንቲ እምነቶም በጃ ሓሊፎም። “ደም ሰማዕታት ፈልሲ እምነት ኮይኑ”። ክርስትና ብዝያዳ ዝዓበየ ብደም ሰማዕታ ስለ ዝተሓጸበ እዩ። ሰማዕትነት ዘይብሉ ክርስትና ዝደስከለ እዩ። መጠን ሰማዕታት ዝበዝሑሉ መጠኑ ክርስትና ይዓብን ይስስንን።

ነዚ ክርስትያናዊ ርድኢት መሰረ ገርና ነቶም አብ ሃሃገሩ ምእንቲ ሰላምን መሰልን በጃ ዝሓለፉ ሓቀኛ ትርጉምን ዓላማን መስዋእቶምን ክንርዳእ ይክአል። አብ ሃገርና በብእዋኑ ብዙሓት ምእንቲ ዓዶም ዝተሰውኡ አለዉና። ዓድና ዳርጋ ዓዲ መስዋዕቲ እንተ በልናዮ ምግናን አይኮነን።

ሰብ ዝስዋእ ዓላም ምስ ገበረ ጥራሕ እዩ፤ ዓላማ ስወዕ ለውጢ ከምጽእ ምእንቲ እዩ፤ አብ ታሪክ ሰባት ንዝተፈላከየ ዓላማ ክስውኡ ንርእ። ገለ መስዋዕቲ ትርጉሙ ክትርድኦ የጸግም፤ ንሕና ዘኪርናዮም ዘሎና ግን ብሩህ እዩ። ምእንቲ ሰላም ፍትሒ ወድሰብ ብሰላም ሕይወቱ ክመርሕ እሞ ቅሱን ሕይወት ክርከብ በጃ ሓሊፎም ነዚኦም ንዝክሮም። ምእንታና ስለዝተበጀዉ። እታ ዝለዓለት ህያብ ወድሰብ ምእንቲ ካልእ ክሓልፍ እንከሎ እዩ። ኢየሱስ መድኃኒና ምእንቲ ድሕነትና በጃ ሓሊፉ፤ ንሕና ካብ መግዛእቲ ሰይጣን ሓራ ምእንቲ ክንወጽእ። ቅ.ጳውሎስ ብክርስቶስ ሓራ ወጺእኩም ይብለና። ንኣና ክርስትያን ትርጉም ነጻነት ሓዲስ አይኮነን። ሰብ ክልተ ነጻነት የድልዮ፤ ንጻነት ነፍስን ነጻነት ሥጋን፤ እቲ ዝበርትዔ ቃልሲ ዘድልዮ ነጻነት ነፍሲ እዩ፤ ባሕርይና ብውድቀት አቦና አዳም ስለ ዝተበላሸወ ክፉእ ዝንባሌ አሕዲሩ ስለዚ ኩሉ ግዜ አብኡ ስለ ዝዝምብል ጻዕሪ የድልዮ። ነጻነት ሥጋ እውን ጻዕሪ የድልዮ ምኽንያቱ ሥጋና እውን ክመልክዎ ዝደልዩ ብዙሓት ጸላእቲ አልኡ። ነጻነት ነፍሲ ግላዊ ጻዕሪ እንተገበርካ ክትረኽቦ ይክአል፤ ነጻነት ሥጋ ግን ናይ ካልኣት ሓገዝ ይሓትት። ነጻነት ሥጋ ብመሰረቱ ናብ ነጻነት ነፍሲ ከምርሕ ይግብኦ ከምኡ ምስ ዝኸውን ሽዑ መስመሩ ሒዞ አሎ ማለት እዩ። ወድሰብ እታ ዝለዓለ ቃልሲ ዝገብረላ ነገር እንተላ መሰል ነጻነቱ ምሕላው እዩ እዚኦ ክትጠፍኦ ከላ ንኣኦ ከምልስ ክሳብ ሞት ይበጽሕ፤ ሰብ ኩሉ ክህብ ይኸእል እዩ ነጻነቱ ግን ካብ ኣምላኽ ዝተዋህቦ ፍልይቲ ህያብ ስለ ዝኸነት ዋጋ ዕዳጋ አይግብረላን እዩ። ካልኣት እንተ አሕደግዎ ከምልሳ ሕይወቱ የሕልፍ።

እዞም ሎሚ ብጸሎት እንዝክሮም ዘሎና ነጻነት ሥጋ ከልብሱና ሓሊፎም፤ ነቲ ዝተነፍገና ነጻነት ከመልሱ ተበጅዎም ዝለዓለ ህያብ። ህያብ ሰማዕታት ህያብ ነጻነት እዩ። ነጻነት ዘየምጽእ መስዋዕቲ

ግዝያዊ ጣዕሚ ጥራሕ እዩ ዘምጽእ። ኣብዚ እዩ እምብኣር ናይ ሰማዕታትና ሞት ግዝያዊ ከይከውን ክንሕልዎን ክንዝክሮን ክንለብሶን ዝግብኣና። ሕድሪ ሰማዕታት ሕድሪ ነጻነት እዩ። ነዚ ኣብ ልብና ኣሕዲርና ኣብ ክርስትያናዊ እምነት ተመርኩስና ንዝሓለፉ ኣብሰማይ ክቕበሎም ንዘሎና ኸአ ፍቕርን ሓድነትን ክህበና በዚ ቅዱስ ቅዳሴ ንዋና ነጻነት ክርስቶስ ንለምና። ነጻነትና ትርጉም ዝህልዎ ክርስትያናዊ መልክዕ ክነልብሶ ከሎና ጥራሕ እዩ። ምናልባት ንኸልኣት እምነታት ፍሉይ ክመስል ይኸእል ይኸውን ግን ክርስትያናዊ እምነት በሓቂ ስለ ዝምስረት ንኸልእ እምነታት ክጻረር ኣይክኣልን እዩ።

ነጻነት ወዲ ሰብ ሰብ ባዕሉ ኣብ ዕዳጋ ስለ ዘእተዎ ነጻነቱ ክሕሉ ክስዋዕ ክዋጋእ ግድን ኮይንዎ። ኣዳምን ሔዋንን ነጻነቶም ባዕሎም ኣጥፊኦም ጋሻ ጠባይን መንፈስን ኣብ መንጎኦምን ኣብ መንጎ ኣምላኽን ከምኡ ኣብ ነጻነታዎም ናይ ምጥርጣርን ዘይምትእምማንን ኣእትዮም በዚ ኸአ ኣብ መንግሥም ነጻነት ዘጥፍእ ባህሪ ፈጠሮም በዚ እዩ ዓለምና ኩሉ ጊዜ ኣብ መንጎ ነጻነት ክሕልዉ ዝደልዩን ንነጻነት ዝግህሱን ፍልልይ ፈጠር ዝርከብ።

ኣብ ታሪኽ እቲ ዝለዓለ ዋጋ ዝተኸፍሎ ንነጻነት ምሕላውን ምምላስን እዩ። ኣብ ሃገርና እንተ ርኣና ንዘመናት ናጽነትና ክንርክብ ብዙሓት ወለድናን ኣሕዋትናን ኣሓትናን በጃ ሓሊፎም። 20 ሰነ ብሃገር ደረጃ ንኹሎም ነቶም ምእንታና ምእንንቲ እዛ ክብርቲ ሃገር ኢሎም ነታ ክብርቲ ሕይወቶም በጃ ዝሃቡ ብኸብሪ ክንዝክር ተወሲናትልና። ቅድስት ዕለት ክንብላ ንኸእል ምኽንያቱ ንኹሎም ነቶም ምእንታና ሕይወቶም ዘሕለፉ ፍቕሮም ዝገለጹልና ዕለት ስለ ዝኾነት።

ክትዝክር ቀሊል እዩ። ክትነግር እውን ቀሊል እዩ። እቲ ዝኸበደ ንለበዋን ሕድርን ሰማዕታት ኣኸቢርካ ምሕላው እዩ። ሰማዕታት እንታይ እዩ ለበዋኦም? ምእንቲ ምንታይ እዩም ተሰዊዖም? ብርግጽ ዓላማ ሰማዕታት ኣብ ሃገር ሰላም ፍቕሪ ነጻነት ክነግስ እዩ። ኩሉ ወዲ ሃገር ዝዓበየ ዝንኣስ ብማዕሪ ኩሉ ብሓጎስ ዝነብረላ ሃገር ከምጽኡ እዩም ሓሊፎም። ዓላምኦም ንጹርን ንኹሉ ብሩህን እዩ። እቲ ሕቶ ከመይ ኣሎና ድሕሪኦም ሰላም ፍቕሪ ነጻነት ብዘይ ሓደ ፍርሒ ክነብር ክኢልናዶ? ሃገር ከምቲ ቅድሚ ነጻነት ዝተጸበናዮዶ ኣላ? መንእዩ ነጻነት ረኺቦ ክብል ዝኸእል መንእዩ ኸ ነጻነት ተነፊጎኒ ዝብል? ኣብዚ ብሓቂ ብሕልናን ክንምልስ ክንክእል ኣሎና ምኽንያቱ ብስምዒትን ብኸምኡ ዝመስል ተዓሻሺና ክንምልስ እንተ ፈተና መልስና ሓቂ ኣይክህልዎን እዩ።

መዓልቲ ነጻነት ህልው ኩነታት ሃገርና ክንግምግም የኸእለና እዩ። ኣብ ጽልእን ስምዒትን ተኣሊኽና ዘይኮነ ኣብ ሓቅን ፍቕሪን መሰረት ገርና ንሓቀኛ ኩነታት ዓድና ክንግምግም ኣሎና። ሰብ መሰል ኣልኣዶ? እቲ መሰረታዊ ንሰብ ዘድልዮ ነገራት መግቢ ስርሕ፣ ትምህርቲ ሕክምና፣ ልዕሊ ኹሉ መሰል እምነትን፣ ሓሳብካ ናይ ምግላጽ ከምኡ ንመሰል ካልኣት ሓሊኻ ምኸእል ዝብል ኣሎዶ። እዚ እንተ ኣሎና ሕድሪ ሰማዕታት ሓሊና ኣሎና ማለት እዩ እዚ እንተ ዘየሎ ጌና ነጻ ኣይኮናን ሕድሪ እቶም ምእንቲ ፍትሕን ነጻነትና ዝተበጀዉ ጠሊምና ኣሎና እዚ ኸአ ኣብ ካልእ ረጽምን ምክፍፋልን እንተ ኸበደ ኸአ ኣብ ዳግም ምእንቲ ሓርነት ክትመውት ይዕድም።

ዝኸሪ ሰማዕታት ቀሊል ኣይኮነን ምኽንያቱ ብቐሊል ዝጥለምን ዝዝንጋዕ ስለ ዝኾነ። ብዝያዳ በቶም ካብ ሞትን መውጋእትን ዝተረፉ ክዝንጋዕ ክጥለም ክትርኢ ብሓቂ ዘጉሂ እዩ። ብዘይ ሓቅን ሞትን መውጋእትን ነጻነት ከም ዝመጽእ ገርካ ንሰባት ኣብ ፍርሕን ምኸቕራርን ክትርኢ ዘጉሂ እዩ። ኣብ ብዙሓት ምእንቲ ነጻነት ዝተቃለሱ ምስ ተዓወቱ እቶም ዝተረፉ ነቶም ዝሞቱ ይርስዕዎም እሞ ሓደስቲ ጨኮንቲ ይኹኑ። ታሪኽ ዓለም በበእዋኑ ናይ ከምዚ ነገራት ምስክር እዩ።

አብ ስልጣንን ምምራሕ ሃገር ዝርከቡ ስልጣናዎ ንህዝቢ ሰላም ከንግሱ እምበር ከገዝኡ እዋ ብናቶም ፍልስፍናን መምርሕን ጥራሕ ከምዝኸዱ ገርካ አብ ስልጣን ኮንካ ንህዝቢ ምጭኳን ናይ ግፍዒ ግፍዒ እዩ። ብጸበባን ሽግርን ሞትን ዝሓለፈ ከመይ ገሩ ክጠልም ይኸእል እዚ እዩ ምስጢር ወዲ ሰብ። ሰብ ንኣምላኽ ንፈጣሪኡ ነቲ ኩሉ ዝሃቦ ዝጠለመ ንኸምኡ ዝመስል ክጠልም ዘገርም አይመስለንን። እንታይ ክግበር አለዎ።

ብርግጽ ለውጢ ክትገብር ኢልካ ዳግም ውግእ ምእዋጅ ካልኦ ሞትን ሕንፍሽፍሰን ምፍጣር እዩ። እቲ ኸግበር ዘለዎ ህዝቢ መረርኡ ክገልጽ አለዎ። ሱቕ ኢልካ ክፉእ እናረኻ ምስቃጥ ዳርጋ አብቲ ክፍአተ ግብሪ ምትሕብባር እዩ። ዓው ኢልና ንኸፍአት ክንዛረቡሉ ይግባእ።

አብ ዓድና በዚ ዘሎናዮ እዋን አይጠዓመን አሎ ብዙሓት ዓዲ ሓዲጎም አብ ስደትን ውርደትን ወሪዶም እንርእዮ ዘሎና እዩ። አብ ውሽጢ ግቦን ድኹም ምሕደራን ሽቕለት አልቦነትን ካልእ ዝተፈላለዩ ጉድለታት ንርኢ አሎና ልዕሊ ኹሉ ትምህርትን ስነምግባርን እናደከመ ይኸይድ አሎ ሰባት አብ ድንቅርን ይአትዉ ንርኢ አሎና ዝተማህረ ዝጠፍአሉ ዳርጋ ኮይኑ አሎ። እዚ ሓቂ እንርእዮን እንሰምዖን ዘሎና እዩ። እንታይ ንግበር።

ከምቲ ካቶሊካውያን ጳጳሳትና ዝበሉና ሓደ ካብኡ ሃገራዊ ዕርቅን ንሱሓን ክነግብር አሎና። ኩሉና ተበላሺና አሎና ወላ እኳ መንግስቲ ብዓቢኡ ነቲ ሕመቕን ክፍአትን ክለብሶ እንተ ኹነ ነፍሲ ወከፍና እውን ክንገብሮን ክንብሎን ዝግብእና ብዘይ ምግባርና ንሃገርና አብ ድንቅርና ነእትዋ አሎና። ጸሎት ሓደ ካብቲ ዝዓበዩ መጋበሪ እዩ ክንጽሊ አሎና ብፍላይ ምእንቲ እቶም አብ መንፈሳውን ሥጋውን መርሒነት ዘለዉ ክንጽሊ ይግባእ።

መዓልቲ ሰማዕታትና እምብአር መዓልቲ መብጽዓና እንሕድሰሉ ሰሚርና ምእንቲ ሓቕን ፍትሕን ነጻነት እንዝክረሉን ንድኹም ጎድንታትና አለሊና አብ ሓቕን ምሉእ ነጻነት ዘምርሕ ጉዕዞ ክንጉዕዝ እንውስነሉ ዕለት እዩ። ባህጊ ጥራሕ እኹል አይኮነን ንኹሉ ርኢና ክንክእል አሎና። ምህዳም ሱቕ ምባል ፍታሕ አይኮነን። ንገባር ክፉእ ጸኒዕና ክንቃለሶ እንተ አድለዩ ኸአ ክንስዋዕ ስንድዋት ክንከው አሎና።

እዚእ ዕለት ንሕልና ዘለዎ ከባድ ዕለት እዩ ንለበዋ ሰማዕታት ዘኪርና እዋ ነቲ ንሶም ርእሶም በጃ ዝሃብዎ ዓላማ ከይዘከርና ከም ማንም ብዓል ክንሓልፎ እንተ ኹና ዘይምዝካሩ ይሓይሽ። ሰላማዊ ሰልፊ ሽምዓ ምብራህ፣ ምቕዛም እኹል አይኮነን ብሓቂ ዘሎናዮ ኩነታት ገምጊምና ክንርኢ ይግባእ። ደጊም ጥልመትን ምዝንጋዕን ይአክል ኢልና ሕልናና አበራቢርና አብ ሓቀና ዝኸሪ ንመለስ።

ማርያም አደና ወዳ ምእንቲ ኩሉ ዓለም ምስ ተሰውዐ ነቶም ዝተረፉ ሓዋርያት አኪባ መጀመርያ ጸሎትን ሰባኤን አእትዮቶም ነቲ ህያብ ዝኾነ መንፈስ ቅዱስ ክቕበሉ አሰናድዮቶም። አደ ጽንዓትን ሓድነትን ኮይናቶም በዚ ኸአ መንፈስ ቅዱስ ንምቕባል አብቂዓቶም። ሎሚ ንህዝቢ ኤሪትራ ናይ ማርያም ጸሎትን ጽላልን የድልየና አሎ። ህያብ ማርያም ዝኾነ ናጽነትና ሓቀኛ መልክዑ አልቢስና ፍትሕን ነጻነትን መሰልን ነፍሲ ወከፍ ወዲ ሓገር ዝኸብረላ ቅድስት ሓገር ክንሃንጽ ሓግዝና ንበላ።

አምላኽ ዘይተሓወሶ ጉዳይ ከም ግምቢ ባቢሎን እዩ መጨረሻትኡ። ሰብአ ባቢሎን ንአምላኽ ከርክቡ እዋ አብ ቦታ አምላኽ ክቕመጡ ስለ ዝሓሰቡ አምላኽ ከምዘይሰማምዑ ገርዎም አብ መጨረሻ ተበታቲኖም ዝሓሰብዎ ኸገብሩ አይከአሉን። አምላኽ አብ ዘለዎ ግን ኩሉ አሎ ሰላም ምስምማዕ ንግፋዕ ፍትሕን ሓቂ ምውጻእ፣ ኩሉ አብ ህንጻት ሓቕን ነጻነትን ይወፍር በዚ እዩ

አምላኽ ማእከል ሕይወትና ገርና ክንጉዓዝ አሎና። ተበታቲና እንገብሮ ነገር የለን ብሓቂ ክሕሰበና አለዎ። ሃገር ብዙሕ ነገራት ቀስ ብቸስ እናከፍኦ ዝኸይድ ይስዕርረላ አሎ ስለዚ ከይሳዕረረ ናይ ነፍሲ ወከፍና ጸዕርን ተሳትፎን የድልዮ።

አምላኽ ንኹሎም ነቶም ምእንቲ ፍትሕን ነጻነትን መሰልን ዝተበጀዉ አብ ሕቕፉ ተቐቢሉ ንሃገርና ሰላምን ፍቕርን ፍትሕን የውርደልና። ካብ ሕሱም ጸላኢ ይሓልወና። ሰማዕታትና ንዘለዓለም ምእንቲ ቅዱስ ዓላማ ስለ ዝሓለፉ ይዘከሩ።

አባ ንጉሠ ፍሥሓ